

8. SINIF 1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağına önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konu Soru Dağılım Tablosu

Ünite	Kazanımlar	2. Sınav	
		Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	
		1. Senaryo	2. Senaryo
BİR KAHRAMAN DOĞUYOR	İTA.8.1.1. Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.		
	İTA.8.1.2. Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur.		
	İTA.8.1.3. Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar.		
	İTA.8.1.4. Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.		
MİLLÎ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR	İTA.8.2.1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.	1	1
	İTA.8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.	1	1
	İTA.8.2.3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.		1
	İTA.8.2.4. Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar.		1
	İTA.8.2.5. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.	1	1
	İTA.8.2.6. Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile "ulusal egemenlik" ve "tam bağımsızlık" ilkeleri ile ilişkilendirir.	1	1
	İTA.8.2.7. Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmalar ile ayaklanmaların bastırılması için alınan tedbirleri analiz eder.	1	1
	İTA.8.2.8. Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin Sevr Antlaşması'na karşı tepkilerini değerlendirir.	1	1

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!	İTA.8.3.1. Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu Cephesi ve Güney Cephesi'nde meydana gelen gelişmeleri kavrar.		
---	--	--	--

- Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
5 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 1'deki 2, 3, 4, 5 ve 6. sorular
1 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 1'deki 1. soru

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: 8.2.8. Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin Sevr Antlaşması'na karşı tepkilerini değerlendirir.

1. Aşağıda Sevr Antlaşması'na karşı bazı milletvekillerinin konuşmaları verilmiştir.

Nebil Efendi:

— Boşuna yorulmuşlar. Türkiye yok deselerdi daha iyi ederlerdi.

Refik Bey:

— Biz hiçbir fert, hâkimiyetimize, istiklalimize, şerefimize aykırı olan böyle bir antlaşmayı kabul edeceklerden değiliz. Bu uğurda her türlü fedakârlığı kabul ettik ve hiçbir şeyden çekinmeyeceğiz.

Mustafa Necati Bey:

— Dört harp senesinde Kafkas'ın yalçın kayalarında, Çanakkale'nin buzlu sahalarında, Mısır'ın kızgın çöllerinde üç milyon evladını feda eden bir milleti boğazlamak demek cihana karşı, biz medeniyeti yıkıyor; biz insaniyeti yıkıyoruz, demektir.

Mustafa Kemal Paşa:

— Efendiler! Milletimizin hissiyatını tamamen tercüme eden bu heyecan ve üzüntümüzü kaybetmeden, idamımıza hükmeden düşmanlarımıza karşı daha kararlı ve daha kuvvetli karşı koyma çarelerini düşünmek için celseyi tatil ediyorum.

Bu konuşmalardan hareketle milletvekillerinin Sevr Antlaşması ile ilgili düşüncelerini değerlendiriniz.

Kazanım: 8.2.6. Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile “ulusal egemenlik” ve “tam bağımsızlık” ilkeleri ile ilişkilendirir.

Birinci Büyük Millet Meclisinin nasıl teşekkül ettiğine kısaca değinilir.

2. Mustafa Kemal, Büyük Millet Meclisinde 24 Nisan 1920'de yapılan toplantıda meclise bir önerge sundu. Bu önergede yer alan maddelerden biri şöyledir:

Mecliste toplanan millî iradeyi, vatanın geleceğine egemen kılmak esastır.

Önergede yer alan bu madde ile vurgulanmak istenen kavramı yazınız.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

SENARYO 1

Kazanım: 8.2.7. Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmalar ile ayaklanmaların bastırılması için alınan tedbirleri analiz eder.

Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılma gerekçelerine ve kanunun uygulanma sürecine değinilir.

3. 29 Nisan 1920'de Meclis tarafından, ayaklananlarla mücadele etmek ve askerden kaçışları önlemek amacıyla Hıyanet-i Vataniye (vatana ihanet) Kanunu çıkarıldı. Bu Kanun'a göre meclise karşı söz, yazı ve hareketleriyle saldırıda bulunanlar ve ayaklananlar vatan haini sayıldı. Daha sonra suçluların yargılanması amacıyla üyeleri milletvekillerinden oluşan İstiklal Mahkemeleri kuruldu.

Bu parçada Büyük Millet Meclisinin hangi yetkileri kullandığını yazınız.

Kazanım: 8.2.1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.

Savaş öncesinde ülkeler arasındaki bloklaşmalara değinilir.

4. XIX. yüzyılda siyasi birliğini tamamlayarak sömürgeciliğe yönelen ve Avrupa'daki kuvvetler dengesini etkileyen iki devleti yazınız.

SENARYO 1

Kazanım: 8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

- a) Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheler taarruz ve savunma özellikleri belirtilerek (Kafkas, Kanal, Çanakkale, Hicaz-Yemen, Irak ve Suriye) harita üzerinde gösterilir.
- b) Çanakkale Cephesi'ndeki deniz ve kara zaferleri ile Irak Cephesi'ndeki Kut'ül-Amâre Zaferi'ne ve Kafkas Cephesi'ndeki Sarıkamış Harekâtı'na değinilir.
- c) Mustafa Kemal Paşa ve diğer önemli şahsiyetlerin cephelerdeki görev ve başarıları çeşitli alıntılar üzerinden ele alınır.
- ç) 1915 Olayları ve Tehcir Kanunu'na değinilir.
- d) Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçları ele alınır.

5. I. Dünya Savaşı sonunda Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) kurulmuştur.

Milletler Cemiyetinin kurulmasına karar verilen konferansın adını yazınız?

Kazanım: 8.2.5. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.

- a) Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı, Havza Genelgesi, Amasya Genelgesi, Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi ve Amasya Görüşmeleri ele alınır.
- b) Millî Mücadele'nin hazırlık aşamasında karşılaşılan sorunlara Mustafa Kemal'in bulduğu çözüm yollarına değinilir.
- c) Millî Mücadele Dönemi'nde basının rolüne kısaca değinilir.

6. I. Sivas Kongresi
II. Havza Genelgesi
III. Amasya Görüşmeleri
IV. Erzurum Kongresi
V. Amasya Genelgesi

Numaralanmış tarihî gelişmeleri kronolojik olarak sıralayınız.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

Örnek Senaryo 2

Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
8 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 2'deki tüm sorular

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: 8.2.4. Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar. Millî cemiyetler ve millî varlığa düşman cemiyetlerin başlıca özelliklerine değinilir.

1. Güney Cephesi'nde Fransız işgaline karşı gelişen Kuvâ-yı Millîye ruhu İzmir'in işgali üzerine Batı Cephesi'nde de kendisini gösterdi. İşgale karşı silahlı mücadele fikri kısa sürede Batı Anadolu'nun her tarafına yayıldı. Pek çok yerde irili ufaklı Kuvâ-yı Millîye birlikleri kuruldu. Her yaştan eli silah tutan gönüllülerin oluşturduğu bu birlikleri kimi yerde subaylar, kimi yerde ise Ethem Bey, Demirci Mehmet Efe ve Yörük Ali Efe gibi yerli halktan liderler komuta ediyordu.

Bu parçaya göre Kuvâ-yı Millîye'nin özellikleri ile ilgili yorumlarınızı yazınız.

Kazanım: 8.2.6. Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile "ulusal egemenlik" ve "tam bağımsızlık" ilkeleri ile ilişkilendirir.

Birinci Büyük Millet Meclisinin nasıl teşekkül ettiğine kısaca değinilir.

2. Mustafa Kemal, Büyük Millet Meclisinde 24 Nisan 1920'de yapılan toplantıda meclise bir önerge sundu. Bu önergede yer alan maddelerden biri şöyledir:

Mecliste toplanan millî iradeyi, vatanın geleceğine egemen kılmak esastır.

Önergede yer alan bu madde ile vurgulanmak istenen kavramı yazınız.

Kazanım: 8.2.7. Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmalar ile ayaklanmaların bastırılması için alınan tedbirleri analiz eder.

Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılma gerekçelerine ve kanunun uygulanma sürecine değinilir.

3. 29 Nisan 1920'de Meclis tarafından, ayaklananlarla mücadele etmek ve askerden kaçışları önlemek amacıyla Hıyanet-i Vataniye (vatana ihanet) Kanunu çıkarıldı. Bu Kanun'a göre meclise karşı söz, yazı ve hareketleriyle saldırıda bulunanlar ve ayaklananlar vatan haini sayıldı. Daha sonra suçluların yargılanması amacıyla üyeleri milletvekillerinden oluşan İstiklal Mahkemeleri kuruldu.

Bu parçada Büyük Millet Meclisinin hangi yetkileri kullandığını yazınız.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

SENARYO 2

Kazanım: 8.2.1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar. Savaş öncesinde ülkeler arasındaki bloklaşmalara değinilir.

4. XIX. yüzyılda siyasi birliğini tamamlayarak sömürgeciliğe yönelen ve Avrupa'daki kuvvetler dengesi-
sini etkileyen iki devleti yazınız.

Kazanım: 8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

- a) Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheler taarruz ve savunma özellikleri belirtilerek (Kafkas, Kanal, Çanakkale, Hicaz-Yemen, Irak ve Suriye) harita üzerinde gösterilir.
- b) Çanakkale Cephesi'ndeki deniz ve kara zaferleri ile Irak Cephesi'ndeki Kut'ül-Amâre Zaferi'ne ve Kafkas Cephesi'ndeki Sarıkamış Harekâtı'na değinilir.
- c) Mustafa Kemal Paşa ve diğer önemli şahsiyetlerin cephelerdeki görev ve başarıları çeşitli alıntılar üzerinden ele alınır.
- ç) 1915 Olayları ve Tehcir Kanunu'na değinilir.
- d) Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçları ele alınır.

5. I. Dünya Savaşı sonunda Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) kurulmuştur.

Milletler Cemiyetinin kurulmasına karar verilen konferansın adını yazınız?

SENARYO 2

Kazanım: 8.2.3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.

Mustafa Kemal'in ve halkın tepkisi millî birlik ve beraberlik ile vatanseverlik açısından ele alınır.

6. Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında Osmanlı topraklarının büyük bölümü işgal edilmiştir.

Aşağıdaki Osmanlı topraklarının hangi devletler tarafından işgal edildiğini yazınız.

Antalya'dan Konya'ya kadar olan yerler:

İzmir ve çevresi:

Suriye, Hatay (Dört Yol), Lübnan, Mersin, Adana:

Kazanım: 8.2.5. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.

a) Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı, Havza Genelgesi, Amasya Genelgesi, Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi ve Amasya Görüşmeleri ele alınır.

b) Millî Mücadele'nin hazırlık aşamasında karşılaşılan sorunlara Mustafa Kemal'in bulduğu çözüm yollarına değinilir.

c) Millî Mücadele Dönemi'nde basının rolüne kısaca değinilir.

7. I. Sivas Kongresi
II. Havza Genelgesi
III. Amasya Görüşmeleri
IV. Erzurum Kongresi
V. Amasya Genelgesi

Numaralanmış tarihî gelişmeleri kronolojik olarak sıralayınız.

Kazanım: 8.2.8. Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin Sevr Antlaşması'na karşı tepkilerini değerlendirir.

8. Misak-ı Milli'ye aykırı olması ve Türk milletinin bağımsızlığını yok sayması nedeniyle Büyük Millet Meclisi tarafından tanınmayan antlaşmayı yazınız.